

Propedeutická hodnota Esperanta

Hovorí sa, že druhý cudzí jazyk sa naučíte ľahšie ako prvý, lebo znalosť toho prvého vám pri učení pomáha. V skutočnosti vám však účinne pomáha len ak ho viete tak dobre, že ho dokážete prakticky používať – a to vo vyučovaní cudzích jazykov nie je až taký častý prípad, ako by sme si želali!

Zdá sa teda logické začať vyučovanie jazykom, pri ktorom túto úroveň môžeme dosiahnuť nie za 4 roky ale za 1 rok. Praktické pokusy ukázali, že je to skutočne tak: žiaci, ktorí sa učili 1 rok esperanto a v druhom roku pribrali angličtinu či nemčinu, po druhom roku dobehli a predbehli paralelné triedy, ktorá sa venovala od prvého roku len angličtine či nemčine. Znalosť esperanta (a úspech pri jeho používaní) vytvára dobré "jazykové povedomie", ktoré uľahčuje vyučovanie ďalších cudzích jazykov.

Pomocou Esperanta je možné jazykovú diverzitu a mnohojazyčnosť skutočne napomáhať, nielen po nich túžiť.

Jazyk a prístup k informáciám

Žijeme v informačnej spoločnosti. Informácie majú cenu zlata a náš úspech, či neúspech závisí od našej schopnosti informácie získať, spracovať a využiť. Úlohu, ktorú pri tom zohráva jazyk si uvedomíme až vtedy, keď zdroje informácií v našom jazyku nestačia a musíme sa obrátiť na tie inojazyčné. Zvládnutie cudzieho jazyka si však vyžaduje roky štúdia, alebo nemalé prostriedky vynaložené na odborné preklady. Tým sa nám stavajú bariéry do našej cesty k informáciám. Za týchto okolností je lepšie byť príslušníkom početnejšieho národa s väčším informačným bohatstvom. Alebo ešte lepšie príslušníkom národa, ktorého jazyk používajú iné národy, ako medzinárodný. Tak prirodzene vznikajú národné kasty, s väčšími, alebo menšími informačnými privilégiami. Je popretá rovnosť šancí, jeden z pilierov demokracie a trhového hospodárstva.

Pomôcť by mohol všeobecne používaný medzinárodný jazyk, jednoduchý, pravidelný a jednoznačný, aby nám uľahčil získavanie a spracovanie informácií. A samozrejme dostatočne neutrálny, aby sa šance príslušníkov veľkých a malých národov vyrovnali.